

Informatienota voor de Gemeenteraad

Antwoord op schriftelijke vragen: Keurmerk Veilig Buitengebied

Kernboodschap

Het ontwikkelen van zicht op de kwetsbare plekken in het buitengebied en het ontwikkelen van een overkoepelende aanpak is van belang. De gemeente Wijchen sluit zich daarom, net als de overige 13 gemeenten in Gelderland-Zuid, aan bij de 'aanpak veilig buitengebied'. De verwachting is dat binnen de 6 gemeenten van Tweestromenland in 2030 ruim 360.000m² agrarische gebouwen leeg komen te staan. De vaak afgelegen ligging van deze gebouwen maakt deze interessant voor criminelen, omdat zij daar ongezien hun activiteiten kunnen ontplooiën. Hierin wordt de samenwerking opgezocht in de aanpak veilig buitengebied.

Antwoord van het college

In navolgende tekst beantwoorden wij de gestelde vragen

1. Is er sprake van toenemende vorm van ondermijning bij agrariërs en tuinders in ons buitengebied?

De omvang van het probleem van ondermijning in het buitengebied is moeilijk vast te stellen, omdat ondermijning vaak niet zichtbaar is. In de zes gemeenten van Tweestromenland zijn vorig jaar 40 hennepkwekerijen ontmanteld. In 2019 trof de politie twee drugslabs aan en waren er drugsdumpingen. In 2020 werd een pillendrukkerij met een grote hoeveelheid grondstoffen en Xtc-pillen aangetroffen in Tweestromenland. Ook begin dit jaar was er weer sprake van enkele dumpingen van chemische stoffen die vermoedelijk gebruikt zijn voor de productie van drugs in Tweestromenland. Dit zijn belangrijke signalen dat criminelen zich in ons gebied bezig houden met ondermijnende activiteiten.

Criminelen zoeken naar geschikte locaties voor hun activiteiten. Het feit dat Tweestromenland beschikt over een groot buitengebied, vele industrieterreinen etc., maakt het gebied aantrekkelijk voor criminelen. De ontwikkelingen in het buitengebied, een laag verdienmodel in de landbouw, aangescherpte regelgeving en veel stoppende veehouders, maakt dat er veel agrarische gebouwen leeg staan of komen te staan. De verwachting is dat binnen de 6 gemeenten van Tweestromenland in 2030 ruim 360.000m² agrarische gebouwen leeg komen staan. De vaak afgelegen ligging van deze gebouwen maakt deze zeer interessant voor criminelen, omdat zij daar ongezien hun activiteiten kunnen ontplooiën. Om meer zicht te krijgen op de aard en omvang zal het project Veilig Buitengebied uitgerold worden in alle gemeenten van Gelderland-Zuid.

2. Zo ja, welke plannen zijn er vanuit onze gemeente om daar wat aan te doen?

Het ontwikkelen van zicht op de kwetsbare plekken in het buitengebied en het ontwikkelen van een overkoepelende aanpak is van belang. De gemeente Wijchen sluit zich daarom, net als de overige 13 gemeenten in Gelderland-Zuid, aan bij de 'aanpak veilig buitengebied'.

3. Het Keurmerk Veilig Buitengebied bundelt krachten van gemeenten, ondernemers en deskundigen in de strijd tegen ondermijning. Is de gemeente op de hoogte van dit Keurmerk?

De aanpak veilig buitengebied draagt bij aan de bestuurskracht om het probleem van ondermijnende criminaliteit in het buitengebied beter hanteerbaar te maken. Samenwerking, afstemming en prioritering ter voorkoming van het waterbedeffect is hierbij belangrijk. Bij deze voorgestelde aanpak gaan gemeenten met een gezamenlijke visie en op eenzelfde wijze lokaal (zelf) van start, zodat voldoende oog is voor de lokale belangen van ondernemers en inwoners. Zo pakt elke gemeente het buitengebied op eenzelfde wijze aan, maar met oog voor de couleur locale.

4. Het CDA Wijchen is er een voorstander van dat onze gemeente dat Keurmerk gaat krijgen om de problematiek van ondermijning in ons buitengebied aan te pakken. Is de gemeente voornemens om dat Keurmerk te gaan verkrijgen?

De aanpak kent twee doelen, namelijk:

1. Vergroten weerbaarheid inwoners en ondernemers van het buitengebied door:
 - De samenwerking te versterken tussen publieke en private partijen;
 - De buitengebieden in de deelnemende gemeenten te certificeren met het Keurmerk Veilig Buitengebied.
2. Voorkomen en bestrijden (ondermijnende) criminaliteit door:
 - Zicht te krijgen op de risico's en/of problematiek in het buitengebied;
 - Strafrechtelijke vervolging en/of bestuurlijke handhaving in te zetten bij misstanden.

De projectgroep (bestaande uit ambtenaren uit diverse gemeenten in Gelderland-Zuid en het RIEC) heeft over het Keurmerk Veilig Buitengebied overleg gevoerd met de Provincie Gelderland, het Platform Veiligheid Ondernemen en het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid.

Het merendeel, waaronder de gemeente Wijchen, heeft de wens uitgesproken zich te certificeren met het Keurmerk Veilig Buitengebied.

Het Keurmerk Veilig Buitengebied biedt een platform om gezamenlijk en integraal een bijdrage te leveren aan (blijvende) veiligheid in het buitengebied. Onder de paraplu van dit keurmerk worden samenwerkingsverbanden tot stand gebracht. Publieke en private partners krijgen een rol bij de aanpak.

5. Welke maatregelen worden er verder ondernomen om onze agrariërs en tuinders te beschermen voor ondermijning?

De aanpak, zoals beschreven bij punt 3 en 4, laat zien dat dit in een bredere opzet wordt uitgevoerd in de gemeente Wijchen. Er wordt niet alleen toegewerkt naar een Keurmerk, maar juist de samenwerking tussen de diverse partners in het buitengebied (waaronder agrariërs en tuinders) wordt benadrukt.

Daarnaast communiceert de gemeente Wijchen eens per maand over veiligheidsonderwerpen. Dit wordt gedeeld via diverse kanalen (social media, Wegwijs en de website). In januari jl. is er een bericht gedeeld over georganiseerde criminaliteit en ondermijning in het buitengebied.

Al in 2019 is de politie bij het merendeel van de agrarisch ondernemers in het buitengebied aan de deur gegaan. Het doel van dit bezoek is de bedrijven in het buitengebied bewust maken van risico's en signalen die wijzen op criminele intenties van potentiële zakenpartners en een betere informatiepositie van de overheid. Op deze manier kunnen we samen optreden tegen ondermijnende criminaliteit, de gezamenlijke weerbaarheid vergroten en wordt het gebied onaantrekkelijk voor criminelen.